

מבט לאיראן 16-30 ביוני, 2019

עורך: ד"ר רז צימט

במוקד אירועי השבוע

◀ התקשורת האיראנית הבליטה את הצהרותיו של מזכיר מועצת הביטחון של רוסיה, ניקולאי פטרושב, במהלך מפגש היועצים לביטחון לאומי בירושלים, כי איראן תורמת למלחמה בטרור בסוריה וכי הייתה ונשארה בת ברית של רוסיה. קודם לכן הצהיר פטרושב, כי איראן נמצאת בסוריה בהזמנת ממשלתה החוקית וכי מוסקבה תיקח בחשבון את האינטרס האיראני במהלך המפגש עם האמריקאים והישראלים.

◀ בצל המתרחש בין איראן לארה"ב, שהגיעה בשבוע שעבר לשיאה בתקרית הפלת כלי הטיס הבלתי מאויש האמריקאי במפרץ הפרסי על-ידי איראן, התרחשו בעיראק מספר פיגועים נגד אינטרסים אמריקאים, ייתכן על-ידי מיליציות שיעיות הנאמנות לאיראן. בין היתר, נורתה רקטה לעבר מתחם "האזור הירוק" בבגדאד, שבו ממוקמת השגרירות האמריקאית; שלוש רקטות פגעו בבסיס הצבאי תאג'י צפונית לבגדאד, בו שוהים כוחות אמריקאים; ורקטה נפלה במתחם המכיל מבני מגורים ומשרדים של כמה חברות נפט, בהן חברת אקסון מוביל האמריקאית סמוך לעיר בצרה.

◀ סגן הרמטכ"ל העיראקי להדרכה ולמבצעים ביקר בשבוע שעבר בטהראן ונפגש עם בכירים צבאיים איראנים. מפקד בסיס ההגנה האווירית של צבא איראן אמר בפגישתו עם הבכיר העיראקי, כי איראן מוכנה להעמיד לרשות עיראק את יכולותיה בייצור ובתמיכה טכנית במערכות הגנה אווירית. מפקד זרוע היבשה של צבא איראן הביע במהלך ביקור הבכיר הצבאי העיראקי נכונות לקיים תמרונים משותפים לשני הצבאות.

◀ משלחת רמת דרג של חמאס נפגשה במחצית יוני 2019 בשגרירות איראן בבירות עם שר המודיעין האיראני ודנה עימו בשיתוף הפעולה בין איראן לחמאס ובדרכים להתמודד עם "עסקת המאה" של הנשיא טראמפ. בתוך כך, חשף שירות הביטחון הכללי ניסיון של המודיעין האיראני להקים תשתית ריגול בישראל באמצעות איש עסקים ירדני, שמוצאו מחברון, שנכנס לישראל בשליחות המודיעין האיראני במטרה לקדם הקמת תשתיות בישראל וביהודה ושומרון שימשו לפעילות חשאית איראנית.

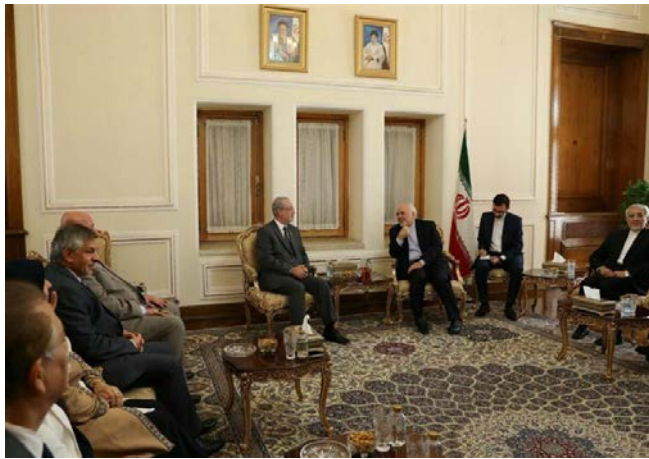
המעורבות האיראנית בסוריה

◀ מזכיר מועצת הביטחון של רוסיה, ניקולאי פטרושב, אמר בתום פגישתו עם מקביליו מארה"ב ומישראל, שהתקיימה ב-25 ביוני 2019 בירושלים, כי איראן תורמת למלחמה בטרור בסוריה, ולמרות זאת נחוצים צעדים מעודדים מצד כל הצדדים כדי להפחית את המתרחש. הוא הוסיף, כי איראן הייתה ונשארה בת ברית ושותפה של רוסיה. ערב המפגש המשולש אמר פטרושב לעיתונאים ברוסיה, כי מוסקבה תיקח בחשבון את האינטרס האיראני ותציג אותו בפני האמריקאים והישראלים. הוא ציין, כי איראן נמצאת בסוריה בהזמנת ממשלתה

החוקית ונוטלת חלק במאבק בטרור. הצהרותיו של פטרושב בנוגע למחויבות רוסיה לאינטרסים האיראנים הובלטו בדיווחי התקשורת האיראנית בנוגע למפגש היועצים לביטחון לאומי בירושלים (24, russkaya gazeta, ביוני; תסנים, 25 ביוני).

המעורבות האיראנית בעיראק

◀ **מחמד ג'ואד זריף (Mohammad Javad Zarif)**, שר החוץ האיראני, נפגש ב-18 ביוני 2019 עם משלחת פרלמנטרית עיראקית בראשות סגן יו"ר הפרלמנט העיראקי, בשיר אלחדאד. בפגישה דנו שני הצדדים בקשרים בין המדינות, בהסכמים שנחתמו לאחרונה בין טהראן ובגדאד, בעיקר בנוגע לשיתוף הפעולה הכלכלי ולהקלה על תנועת אזרחים בין שתי המדינות, ובהתפתחויות באזור. במהלך ביקורם בטהראן נפגשו חברי המשלחת העיראקית גם עם יו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני (תסנים, 18 ביוני 2019).

פגישת שר החוץ האיראני עם משלחת פרלמנטרית עיראקית (תסנים, 18 ביוני 2019).

◀ בצל המתרחשות בין איראן לארה"ב התרחשו בעיראק מספר פיגועים נגד אינטרסים אמריקאים, שייתכן ובוצעו על-ידי מיליציות שיעיות הנאמנות לאיראן. ב-16 ביוני 2019 שוגרה רקטה לעבר מתחם "האזור הירוק", בבגדאד, שבו מצויים משרדי ממשלה עיראקים וכן שגרירויות בינלאומיות, בהן גם השגרירות האמריקאית. לא היו נפגעים באירוע. ב-17 ביוני 2019 פגעו שלוש רקטות בבסיס הצבאי תאג'י צפונית לבגדאד, שבו שוהים כוחות אמריקאים. לא היו נפגעים כתוצאה מהירי. ב-18 ביוני 2019 נפלה רקטה במתחם המכיל מבני מגורים ומשרדים ראשיים של כמה חברות נפט, בהן חברת אקסון מובייל האמריקאית סמוך לעיר בצרה שבעיראק. לפי המשטרה המקומית, שני אזרחים עיראקים שעבדו במקום נפצעו. באירוע נוסף ב-18 ביוני 2019 שוגרה רקטה לעבר בסיס צבאי בעיר מוצול שבצפון עיראק, בו נמצאים חיילים אמריקאים (רויטרס, 16, 17, 18 ביוני 2019).

◀ מפקד בסיס ההגנה האווירית ח'אתם אל-אנביא' (Khatam al-Anbia) של צבא איראן, עלי-רזא צבאחי-פרד (Alireza Sabahi Fard), אמר, כי איראן מוכנה לספק את צרכיה של עיראק בתחום ההגנה האווירית. בפגישה עם ראש הועדה המשותפת לאיראן ולעיראק וסגן הרמטכ"ל העיראקי לענייני הדרכה ומבצעים, טארק עבאס אבראהים עבד אלחסיין (Tariq Abbas Ibrahim Abdul Hussein), שביקר בטהראן, אמר הבכיר

הצבאי האיראני, כי מערך ההגנה האווירית של איראן מוכן לסייע לעיראק בייצור ובתמיכה טכנית במערכות הגנה אווירית. הוא ציין, כי הטכנאים האיראנים ייצרו מערכות הגנה אווירית מגוונות, ובהן מכ"מים, טילים וארטילריה, ציוד לאיסוף סיגנלים, מערכות לוחמה אלקטרונית ומל"טים, וכי איראן מוכנה להקים ועדות מומחים בכל התחומים לקידום שיתוף הפעולה בין שתי המדינות. הבכיר הצבאי העיראקי הביע את נכונות ארצו לשתף פעולה עם מומחים איראנים להגנה אווירית בייצור ציוד, באימונים ובתמיכה טכנית בתחומים שונים, כגון: לוחמה אלקטרונית, מכ"מים, ניטור חזותי, פיקוד ושליטה ומערכות תוכנה (אירנ"א, 23 ביוני 2019).

פגישת מפקד בסיס ההגנה האווירית של איראן עם בכיר צבאי עיראקי (אירנ"א, 23 ביוני 2019).

◀ במהלך ביקורו בטהראן נפגש הבכיר הצבאי העיראקי גם עם מפקד זרוע היבשה של צבא איראן, כיומרת' חידרי (Kioumars Heydari), שאמר, כי איראן מוכנה לקיים תמרונים משותפים עם צבא עיראק. הוא ציין, כי לאיראן יש ניסיון טוב בתחום ההגנה, שיכול לסייע בחיזוק הצבא העיראקי (אירנ"א, 24 ביוני 2019).

המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

◀ משלחת רמת דרג של חמאס נפגשה במחצית יוני 2019 עם שר המודיעין האיראני, סיד מחמוד עלוי (Seyyed Mahmoud Alavi). הפגישה התקיימה בשגרירות איראן בבירות. המשלחת כללה את צאלח אלעארורי, סגן הלשכה המדינית של חמאס; חסאם בדראן, חבר הלשכה המדינית של הארגון; אסאמה חמדאן, אחראי יחסי החוץ בארגון; ואחמד עבד אלהאדי, נציג חמאס בלבנון. חברי המשלחת דנו עם שר המודיעין ביחסים בין איראן לחמאס ובדרכים להתמודד עם "האיומים האמריקאים-ציונים" באזור, במיוחד בנוגע לשאלה הפלסטינית. שני הצדדים הדגישו את התנגדותם ל"עסקת המאה" של הנשיא טראמפ ודנו בדרכים להתמודד עימה (פארס, 16 ביוני; AFP, 17 ביוני 2019).

פגישת שר המודיעין האיראני עם משלחת חמאס (yjc.ir, 19 ביוני 2019).

◀ שירות הביטחון הכללי חשף ניסיון של המודיעין האיראני להקים תשתית ריגול בישראל. הארגון עצר לפני כחודשיים את ת'אאר שעפוט, איש עסקים ירדני בן 32, שמוצאו מחברון, שנכנס לישראל בשליחות המודיעין האיראני במטרה לקדם הקמת תשתיות בישראל וביהודה ושומרון, שישמשו לפעילות חשאית מטעם איראן. לפי הודעת שירות הביטחון הקשר בין שעפוט למודיעין האיראני החל בלבנון, שם פגש שני מפעילים דוברי ערבית מהמודיעין האיראני, שהציגו עצמם בכינויים "אבו-צאדק" ו"אבו-ג'עפר". הוא נפגש עימם בשנים 2018-2019 מספר פעמים בלבנון ובסוריה והונחה על-ידם להקים תשתית עסקית בישראל, שתשמש כיסוי לפעילות איראנית עתידית. בכניסתו לישראל ביולי ובאוגוסט 2018 ובאפריל 2019 החל שעפוט ביצירת קשרים עם גורמים בשטח, במטרה שייסיעו לו במשימותיו. כמו כן, הציע למפעיליו להקים מפעל בירדן, שיעסיק עובדים שיעים וישמש לפעילות איראנית עתידית נגד ישראל. עוד התגלה בחקירה, כי המודיעין האיראני התכוון להסתייע בו כדי להעביר כספים לפעילי טרור בגדה המערבית ובישראל (הארץ, 20 ביוני 2019).

◀ רמזאן שריף (Ramazan Sharif), ראש מטה האנתיפאדה וירושלים במועצה המתאמת של ההסברה האסלאמית, הזהיר, כי "עסקת המאה" של הנשיא טראמפ תוביל לאנתיפאדה חדשה. במסיבת עיתונאים לסיכום תהלוכות "יום ירושלים העולמי", שהתקיימו ב-31 במאי 2019, שיבח שריף את המשתתפים בתהלוכות באיראן וברחבי העולם וציין, כי הנוכחות הרבה באירועי היום היא מסר לארה"ב ולישראל, כי ירושלים ופלסטין אינן לבדן וכי הכיבוש יסתיים בגירוש הכובשים מארץ הקודש. הוא תקף את שלטונות ערב הסעודית ובחרין על תמיכתן ביישום "עסקת המאה" ואמר, כי היא משקפת את תלותם ב"פושעים הציונים" (ספאה ניוז, 18 ביוני 2019).